

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/202/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712201766
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3712201766.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a členov JUDr. Stanislavy Markovej a JUDr. Aleny Záhumenskej, v právnej veci žalobcu A. P. a.s., H. XX, G., IČO: 35 838 825, právne zastúpený E. & K. s.r.o., I. XX, G., IČO: 35 885 459, proti žalovanému Ing. S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX/XX, K. G., št. občan SR, právne zastúpený JUDr. V. P., advokát, U. XX/XX, K. G., o zaplatenie 13.908,56 eur s prísl. na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. júna 2012, č. k. 6C/70/2012-124, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. júna 2012, č. k. 6C/70/2012-124, bolo rozhodnuté tak, že súd žalobu zamietal a žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania a právneho zastúpenia vo výške 1.120,93 eur, do rúk právneho zástupcu žalovaného JUDr. V. P., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 13.908,56 eur, spolu s úrokom z úveru 9,10 % ročne z istiny 12.924,23 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 12.924,23 eur od 22.12.2010 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s., uzavrel s S. G. dňa 19.04.2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0362722473, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu S. G. ver vo výške 300.000,- Sk/9.958,18 eur, s úrokovou sadzbou 9,10 % ročne. Právny predchodca žalobcu uzavrel 19.04.2005 so žalovaným dohodu o ručení, v ktorej sa žalovaný zaviazal splniť záväzok dlžníka, ak tak neurobí dlžník. Dlžník poskytnutý úver riadne a včas nesplácal, dostal sa do omeškania, pričom dňa 18.05.2009 zomrel a dedičské konanie po ňom bolo zastavené pre nemajetnosť, preto nemožno dlh vymáhať od jeho dedičov. Predčasná splatnosť úveru bola zo strany veriteľa vyhlásená listom zo dňa 17.02.2011. Uvedenú pohľadávku žalobca nadobudol od Slovenskej sporiteľne a.s., na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 21.12.2010. Po postúpení pohľadávky, žalovaný neuhradil žiadnu časť dlhu. Peňažný dlh žalovaného titulom úveru vyčíslil žalobca ku dňu postúpenia pohľadávky, t.j. k 21.12.2010 na sumu 13.908,56 eur, ktorá pozostáva z istiny 12.924,23 eur, vyčíslených úrokov z omeškania 984,33 eur a vzniklo mu právo domáhať sa zaplatenia úroku z úveru 9,10 % ročne z istiny 12.924,23 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 12.924,23 eur od 22.12.2010 do zaplatenia. Písomnými podaniami zo dňa 04.04.2012 a 01.06.2012 žalobca vysvetlil, že dlžník titulom úveru celkovo uhradil sumu 3.733,84 eur, ktorú právny predchodca žalobcu započítal na istinu úveru, poplatky a úroky z úveru tak, že neuhradený dlh predstavuje spolu

13.908,56 eur a skladá sa z úrokov z omeškania 984,33 eur a istiny 12.924,23 eur, v ktorej je zahrnutá čistá istina úveru 6.751,53 eur, úroky 6.002,77 eur, poplatky 169,93 eur. V nadväznosti na uvedené žalobca upravil návrh tak, že úrok z úveru 9,10 % ročne žiadal len z čistej istiny úveru 6.751,53 eur, od 22.12.2010 do zaplatenia. Žalovaný nepopieral, že mu na základe dohody o ručení vznikol ručiteľský záväzok titulom predmetného úveru, poskytnutého S. G.. Rovnako aj S. G. ručil žalovanému za splnenie úveru, ktorý bol poskytnutý žalovanému, pričom žalovaný na rozdiel od S. G. svoj dlh riadne splnil. Žalovaný namietol premlčanie uplatnenej pohľadávky. Pretože S. G. dlh nesplnil riadne a včas, právny predchodca žalobcu vyzýval žalovaného prvou upomienkou zo dňa 07.07.2006 na zaplatenie dlžnej sumy 1.842,70 Sk, ďalšou upomienkou z 14.07.2006 na zaplatenie dlžnej sumy 6.003,40 Sk. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 21.08.2007 oznámil žalovanému, že správu pohľadávky v sume 327.122,50 Sk bude vykonávať spoločnosť D. H. N. s.r.o., a to na základe mandátnej zmluvy zo dňa 15.08.2007. D. H. N. s.r.o. vyzvala listom zo dňa 30.08.2007 žalovaného, aby na základe podpísanej dohody o ručení splnil za S. G. celý dlh v sume 327.122,50 Sk. Na základe uvedeného mal žalovaný za to, že pohľadávka z úveru bola minimálne ku dňu 15.08.2007 v celom rozsahu splatná a vzhľadom na dátum podania žaloby je v celku premlčaná.

Okresný súd poukázal na to, že vec bola rozhodnutá podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí s tým v podaní z 26.05.2012 súhlasili.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0362722473 zo dňa 19.04.2005 /ďalej len „zmluva o úvere“, poskytla Slovenská sporiteľňa a.s. S. G. úver 300.000,- Sk/9.958,18 eur na údržbu nehnuteľnosti. Úroková sadzba bola určená na 9,10% ročne. S. G. sa zaviazal splácať úver s úrokom a poplatkami v mesačných splátkach po 3.872,- Sk/128,53 eur, splatných vždy do 1. dňa v mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná 01.05.2005 a posledná splátka bola splatná 01.04.2015. Úroky boli splatné koncom mesiaca. V zmluve bol stanovený mesačný poplatok za správu úveru 50,- Sk. V čl. V bode 3 zmluvy o úvere je uvedené, že všetky právne vzťahy, ktoré nie sú výslovne upravené v zmluve o úvere, sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, ďalej Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v uvedenom poradí. Podľa čl. V. bod 4 zmluvy o úvere, sa vzájomné právne vzťahy budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Podľa čl. 7 bodu 7.6. všeobecných obchodných podmienok v prípade, že je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny, alebo úrokov o viac ako 10 dní, je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere v ním určenej lehote.

Okresný súd ďalej zistil, že žalovaný uzavrel dňa 19.04.2005 so Slovenskou sporiteľňou a.s. dohodu o ručení, v ktorej žalovaný podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka vyhlásil, že uspokojí pohľadávku aj s príslušenstvom, ktorú má Slovenská sporiteľňa a.s. voči dlžníkovi S. G. na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0362722473 zo dňa 19.04.2005, pokiaľ S. G. neuhradí pohľadávku veriteľovi riadne a včas, a to aj bez doručenia výzvy na plnenie dlžníkovi. V čl. II bod 3 dohody o ručení je upravený záväzok ručiteľa na prvú písomnú výzvu veriteľa obsahujúcu vyhlásenie o tom, že dlžník neuhradil pohľadávku riadne a včas, uhradiť túto pohľadávku veriteľovi v lehote určenej veriteľom vo výzve, inak do 10 pracovných dní od doručenia výzvy, aj bez doručenia výzvy na plnenie dlžníkovi. S. G., ako aj žalovaný, sú v zmluvách označení svojím menom, priezviskom, dátumom narodenia, rodným číslom, adresou trvalého pobytu, číslom občianskeho preukazu. Poskytovanie úverov je predmetom podnikania právneho predchodcu žalobcu.

Z prehľadu transakcií úveru okresný súd zistil zistené, že S. G. uhradil Slovenskej sporiteľni a.s. titulom úveru 20 splátok v celkovej sume 3.733,84 eur, pričom posledná splátka v sume 1.870,11 eur bola uhradená 11.10.2007. Podľa evidencie Slovenskej sporiteľne a.s. neuhradený zostatok úver predstavuje spolu 13.908,56 eur, z čoho na istinu pripadá 12.924,23 eur a na úroky z omeškania 984,33 eur. V predloženej Prvej upomienke z 07.07.2006 vyzvala Slovenská sporiteľňa a.s. žalovaného na uhradenie omeškaných splátok v sume 1.842,70 Sk a to na základe zmluvy o úvere č. 0362722270. Slovenská sporiteľňa a.s. v liste zo dňa 14.07.2006 upozornila žalovaného, že bezvýsledne vyzvala žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok v sume 6.003,40 Sk titulom úveru, ktorý bol S. G. poskytnutý na základe zmluvy o úvere 0362722473. V liste Slovenská sporiteľňa a.s. vyzvala žalovaného, aby do 10 dní uhradil

dĺžnú sumu, pričom upozornila žalovaného, že v opačnom prípade, je banka oprávnená požadovať splatenie celého úveru pred dohodnutou dobou splatnosti. Slovenská sporiteľňa a.s. listom zo dňa 21.08.2007 oznámila žalovanému, že správu a vymáhanie pohľadávky z úveru č. 0362722473 v sume 327.122,50 Sk bez úrokov z omeškania, zverila spoločnosti D. H. N. s.r.o., a to na základe mandátnej zmluvy zo dňa 15.08.2007. Pretože pohľadávka nebola uhradená, D. H. N. s.r.o. vyzvala žalovaného podaním zo dňa 15.09.2007 označeným ako Dôrazné upozornenie, aby na základe podpísanej dohody o ručení splnil najneskôr do 22.09.2007 dlh z úveru S. G. v sume 327.122,50 Sk.

Okresný súd ďalej zistil, že Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila predmetnú pohľadávku s príslušenstvom a všetkými s ňou spojenými právami žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 21.12.2010, v prílohe ktorej bola uvedená pohľadávka proti dlžníkovi S. G. a proti žalovanému, ktorý je ručiteľom. Postupca vyhotovil dňa 28.12.2010 oznámenie o postúpení pohľadávky adresované S. G. a žalovanému. Oznámenie bolo doručené žalovanému dňa 11.02.2011 a S. G. si ho v odbernej lehote na pošte neprevzal. Plnomocenstvom zo dňa 01.01.2011 žalobca splnomocnil spoločnosť Platiť sa oplatí s.r.o., aby žalobcu zastupoval vo všetkých právnych veciach súvisiacich s uplatnením a vymáhaním pohľadávok podľa mandátnej zmluvy zo dňa 01.01.2011. Spoločnosť Platiť sa oplatí s.r.o. listom zo dňa 17.02.2011 vyzvala žalovaného, aby zaplatil na označený účet titulom predmetného úveru záväzok, ktorý ku dňu 17.02.2011 vyčíslil na 14.723,46 eur, pričom menovaná spoločnosť v liste zároveň uviedla, že záväzok sa stal splatným v celom rozsahu odstúpením veriteľa od zmluvy o úvere.

Okresný súd poukázal na znenie § 23a ods. 1 a 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, § 52 ods. 2, 3, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 546 a § 548 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd nesporne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovenskou sporiteľňou a.s. a S. G. vznikol právny vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 19.04.2005 podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Právny predchodca žalobcu splnil svoj záväzok a poskytol dlžníkovi úver v sume 300.000,- Sk/9.958,18 eur, a dlžník sa ho zaviazal splácať spolu s určeným úrokom z úveru, v dohodnutých mesačných splátkach od 01.05.2005 do 01.04.2015. Zároveň bolo preukázané, že záväzok S. G. splácať poskytnutý úver bol zabezpečený dohodou o ručení, ktorú podpísal právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s. so žalovaným dňa 19.04.2005. V dohode o ručení žalovaný ako ručiteľ vyhlásil, že berie na seba voči veriteľovi /Slovenskej sporiteľni a.s./ povinnosť uspokojiť pohľadávku titulom úveru poskytnutého dlžníkovi /S. G./, ak pohľadávku neuspokojí dlžník. Dlžník splnil dlh len čiastočne v sume 3.733,84 eur a neuhradený zostatok úver aj s príslušenstvom predstavuje žalovanú sumu 13.908,56 eur. Žalobca je v spore aktívne legitimovaný, pretože pohľadávku z úveru preukázateľne nadobudol od Slovenskej sporiteľne a.s. na základe zmluvy o postúpení.

Okresný súd dospel k záveru, že na zmluvu o úvere, ako aj na dohodu o ručení, sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Prihliadol na charakter účastníkov pri uzavieraní zmluvy. Právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, ktorého predmetom podnikateľskej činnosti je poskytovanie úverov. Dlžník a žalovaný boli v zmluve označení ako fyzické osoby - nepodnikatelia, pričom dlžník si úver vzal a aj ho použil na osobnú spotrebu, údržbu nehnuteľnosti, teda nie na výkon svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti, čiže je zrejmé, že vystupoval v pozícii spotrebiteľa. Jedná sa o tzv. formulárový typ zmluvy, keďže žalovaný a ručiteľ obsah zmlúv pred ich podpisom podstatným spôsobom nemohli ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že právny predchodca žalobcu vzorový text zmlúv používa vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom a pri ich zabezpečení ručením. Predmetné zmluvy teda spĺňajú kritéria spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a ods. 1 a 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, a je bez významu skutočnosť, že boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Na právny vzťah založený zmluvou o úvere, ako aj na dohodu o ručení je nutné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré poskytujú zvýšenú ochranu spotrebiteľovi. Ustanovenie § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka prikazuje aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka na práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ sú pre spotrebiteľa priaznivejšie než príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Inými slovami Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Pokiaľ aj zmluvné podmienky stanovujú, že na právne vzťahy zo zmluvy sa bude prednostne aplikovať Obchodný zákonník, táto klauzula obchádza ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je preto zo zákona neplatná. Postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu nemení spotrebiteľský charakter posudzovaného záväzkového vzťahu.

Okresný súd poukázal na to, že žalovaný namietal premlčanie pohľadávky z úveru, ktorú proti nemu uplatnil žalobca. Preto preskúmal dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu a nutnosť preferovania pre spotrebiteľa výhodnejšej právnej úpravy v Občianskom zákonníku dospel okresný súd k záveru, že v danej veci treba aplikovať trojročnú premlčaciu dobu podľa § 101 Občianskeho zákonníka a ostatné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce inštitút premlčania, ktoré sú pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšie oproti úprave premlčania v Obchodnom zákonníku, pretože Obchodný zákonník v § 397 stanovuje dlhšiu štvorročnú premlčaciu dobu. Z čl. II bod 3 dohody o ručení vyplýva záväzok ručiteľa na prvú písomnú výzvu veriteľa obsahujúcu vyhlásenie o tom, že dlžník neuhradil pohľadávku riadne a včas, uhradiť túto pohľadávku veriteľovi v lehote určenej veriteľom vo výzve, inak do 10 pracovných dní od doručenia výzvy. Z predloženej upomienky z 07.07.2006 je zrejmé, že táto sa týka iného úveru, ktorý bol poskytnutý priamo žalovanému, a preto na ňu okresný súd neprihliadal. Výzvou z 14.07.2006 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že dlžník S. G. neuhradil omeškané splátky v sume 6.003,40 Sk titulom predmetného úveru a vyzval žalovaného, aby tieto zaplatil do 10 dní od doručenia výzvy. Následne právny predchodca žalobcu listom zo dňa 21.08.2007 oznámil žalovanému, že na základe mandátnej zmluvy z 15.08.2007 správou a vymáhaním pohľadávky z úveru poveril spoločnosť D. H. N. s.r.o., pričom v tomto oznámení je uvedené, že vymáhaná pohľadávka z úveru predstavuje sumu 327.122,50 Sk bez úrokov z omeškania. D. H. N. s.r.o. v liste z 15.09.2007 vyzvala žalovaného, aby titulom jeho ručiteľského záväzku uhradil v stanovenej lehote sumu 327.122,50 Sk, pretože dlžník neuhradil úver, pričom vzhľadom na výšku tejto sumy a vykonané čiastočné úhrady dlžníka je zrejmé, že najneskôr ku dňu podpisu mandátnej zmluvy, bola bankou vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru podľa čl. 7 bodu 7.6. všeobecných obchodných podmienok. S poukazom na tieto skutočnosti bol už úver v celom rozsahu splatný, keď dňa 17.02.2011 vyhotovila spoločnosť Platiť sa oplatí s.r.o. výzvu pre žalovaného a táto výzva teda nemohla mať žalobcom tvrdené právne následky predčasného zosplatnenia úveru. Podľa § 548 ods. 2 Občianskeho zákonníka ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, vrátane námietky premlčania, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Preto okresný súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu mohol prvýkrát uplatniť právo na splnenie celého záväzku zo zmluvy o úvere už dňa 15.08.2007, kedy mandátnou zmluvou poveril D. H. N. s.r.o. vymáhaním predčasne zosplatneného úveru. Od tohto dátumu podľa § 101, § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 15.08.2010. Žalobca však žalobu o zaplatenie úveru a jeho príslušenstva podal na súd dňa 09.02.2012, teda po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Uplatnený nárok je premlčaný aj v prípade, ak by sa trojročná premlčacia doba vo vzťahu k ručiteľovi počítala od výzvy D. H. N. s.r.o. zo dňa 15.09.2007, na úhradu sumy 327.122,50 Sk adresovanej žalovanému. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keď premlčacia doba na uplatnenie práva uplynula ešte pred podaním žaloby na súd, mal okresný súd za to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania dôvodne a podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, žalovanému nemožno uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi premlčaný dlh. Preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania okresný súd rozhodol na základe skutočnosti, že žalovaný bol v konaní úspešný. Preto má podľa § 142 ods. 1 O.s.p. proti žalobcovi právo na náhradu trov konania. Žalovanému vznikli trovy právneho zastúpenia. Jeho právny zástupca uplatnil trovy vo výške 1.120,93 eur za 3 úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava zastúpenia 12.06.2012, vyjadrenie k žalobe z 22.06.2012, účasť na pojednávaní dňa 28.06.2012, za ktoré pri hodnote sporu 13.908,56 eur podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z., patrí základná sadzba tarifnej odmeny 303,74 eur x 3 úkony, režijný paušál vo výške 7,63 eur x 3 úkony. Pretože je právny zástupca žalovaného platiteľom DPH, podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. okresný súd priznal trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 934,11 eur, spolu s 20% DPH /186,82 eur/. Z uvedených dôvodov okresný súd zaviazal žalobcu, aby žalovanému zaplatil trovy konania v uplatnenej sume 1.120,93 eur, a to k rukám právneho zástupcu žalovaného podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodu, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom okresného súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. V odvolaní poukázal na to, že účel poskytnutého úveru bol na údržbu nehnuteľnosti. Zmluva bola uzatvorená podľa ustanovení Obchodného zákonníka a vzniknutý vzťah má charakter absolútneho obchodno - záväzkového vzťahu. V zmysle § 52 ods. 1

Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy nešlo preto o spotrebiteľskú zmluvu. Až ustanovením § 52 Občianskeho zákonníka, účinného od 1.1.2008 bolo zakotvené, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V nadväznosti na uvedené je podľa názoru žalobcu právne relevantnou skutočnosťou je okamih uzavretia zmluvy, t. j. 19.4.2005. Preto v prípade aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka by išlo o neprípustnú retroaktivitu, ktorá mení sám vznik právneho vzťahu alebo jeho následky. Nakoľko ustanovenia Občianskeho zákonníka Zmluvu o úvere neupravujú a za druh spotrebiteľskej zmluvy by bolo možné ju považovať až od 1.1.2008, je nepochybné, že v tomto konkrétnom prípade sa jedná o zmluvu obchodno - právneho charakteru. Keďže Obchodný zákonník upravuje komplexne inštitút premlčania, s poukazom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 33Odo 1351/2004, zo dňa 29.11.2005 sa má právna úprava spotrebiteľských zmlúv aplikovať na právny vzťah podľa účinnosti právnej úpravy v dobe uskutočnenia právneho úkonu. Preto na vznesenú námietku bolo potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko aj podľa rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3Cob/176/2011, zo dňa 24.5.2012 ani prípadný spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere nestráca svoju obchodnoprávnú povahu. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.5.2012, sp. zn. 3Cob/176/2011, podľa ktorého pokiaľ ide o ručiteľský vzťah, ktorý nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy, niet dôvodu ho posudzovať podľa Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalobcu okresný súd v prejednávanej veci postupoval v rozpore so závermi v uvedených rozhodnutiach iných súdov, teda v rozpore s princípmi právnej istoty. Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že vzhľadom na účel poskytnutého úveru - údržba nehnuteľností, na úverovú zmluvu nie je možné podľa § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. aplikovať ustanovenia tohto zákona. Nakoľko predčasná splatnosť úveru bola zrealizovaná až navrhovateľom, navrhovateľ má za to, že splátky za obdobie od 09.02.2008 nemôžu byť podľa ustanovení Obchodného zákonníka premlčané. Ku skutkovým záverom okresného súdu o zosplatnení úveru žalobca poukázal na to, že listinami, na ktoré sa žalovaný odvoláva, bol žalobca iba upozornený na možnosť mimoriadneho zosplatnenia. Predmetom mandátnej zmluvy zo dňa 21.08.2007 bola mimo iného aj správa úveru, t. j. bez toho, aby úver musel byť predčasne splatený v celom rozsahu. Nakoľko úver nebol pravidelne splácaný, predmetom tejto mandátnej zmluvy bolo dohliadať na pravidelnosť splátok a upozorňovať povinné osoby na omeškanie. V prípade, ak by nedošlo k úhrade omeškaných splátok, mal mandatár možnosť v súčinnosti s mandantom predmetný úver aj zosplatniť osobitným listom, doručeným povinným účastníkom zmluvy. Omeškané splátky boli priebežne splácané, posledná mimoriadna úhrada bola zrealizovaná dňa 11.10.2007 vo výške 1.870,11 eur. Žalobca tiež vytýkal okresnému súdu, že nepovažoval za potrebné vyzvať žalobcu na zaujatie stanoviska k žalovaným predloženým listom, ktoré okresný súd vyhodnotil ako mimoriadne zosplatnenie. V dôsledku toho žalobca nemal možnosť sa vyjadriť k sporným dokladom, predloženým žalovaným, z ktorého dôvodu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Na túto vadu konania je odvolací súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo vyjadrení poukázal na to, že spotrebiteľské vzťahy rieši v prvom rade Smernica Rady EHS zo dňa 5.4.2003 93/13/EHS a na ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. V zmysle uvedeného je potrebné považovať zmluvy uzavreté v prejednávanom prípade za spotrebiteľské. Keďže Slovenská republika nedokázala splniť záväzok implementovať uvedenú smernicu do právneho poriadku včas v predpísanom rozsahu, smernica nadobudla priamy účinok. Keďže podľa § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka účinného k 19.04.2005 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, je nutné konštatovať, že v prejednávanom prípade uplynula trojročná premlčacia lehota. Z uvedeného žalovaný dôvodu navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a zaviazal žalobcu na zaplatenie trov odvolacieho konania, ktoré v odvolaní nevyčíslil.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Na základe preskúmania správnosti rozsudku okresného súdu v rozsahu a z dôvodov odvolania, ktorými je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení napadnutého rozsudku a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

K námietkam navrhovateľa v odvolaní odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že okresný súd dospel k správne záveru o charaktere zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právna úprava ochrany spotrebiteľa aj v čase uzatvorenia úverovej zmluvy vychádzala z ochrany spotrebiteľa, deklarovanej v hlave XV prvej časti Zmluvy o fungovaní európskej únie. Aj keď je potrebné dať za pravdu navrhovateľovi, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere nevyplýval z ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom k 19.04.2005, spotrebiteľský charakter tejto zmluvy však vyplýval z ustanovenia § 23a zákona č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 19.04.2005. Nebyť uvedeného ustanovenia, spotrebiteľský charakter predmetnej úverovej zmluvy by bol daný na základe ustanovení komunitárneho práva analogickou aplikáciou ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka na úverové zmluvy podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o otázku, či na premlčanie záväzku z úverovej zmluvy v spotrebiteľskom vzťahu je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka alebo ustanovenia Občianskeho zákonníka, senát odvolacieho súdu aj pri existencii rozdielnej aplikačnej praxi všeobecných súdov sa dlhodobo prikláňa k záveru o potrebe aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka v súlade s názorom vysloveným v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Co 81/2012-279 zo 14. februára 2013, ktoré rozhodnutie prešlo aj testom ústavnosti (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, I. ÚS 402/2013). V uvedenom rozhodnutí Krajský súd v Prešove tiež uviedol: „Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01.01.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. (porov. tiež 5MCdo 20/09, rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 26/12). V bežných medziľudských vzťahoch použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah môže s nepochopením a v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.“ Senát tunajšieho súdu sa v celom rozsahu stotožňuje s vyššie citovaným.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými závermi okresného súdu, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch, aj pokiaľ ide o jeho záver o predčasnom zosplatnení poskytnutého úveru, ktorý záver vychádzal najmä z oznámenia žalovanému, že na základe mandátnej zmluvy z 15.08.2007 právny predchodca žalobcu poveril správou a vymáhaním pohľadávky z úveru spoločnosť D. H. N. s.r.o., pričom v tomto oznámení je uvedené, že vymáhaná pohľadávka z úveru predstavuje sumu 327.122,50 Sk. D. H. N. s.r.o. v liste z 15.09.2007 vyzvala žalovaného, aby titulom jeho ručiteľského záväzku uhradil do 22.09.2007 sumu 327.122,50 Sk, ktorá suma je bez úrokov z omeškania, pretože dlžník neuhradil úver. Okresný súd preto správne vyvodil, že vzhľadom na výšku tejto sumy ku dňu 15.9.2007 a vykonané čiastočné úhrady dlžníka, najneskôr ku dňu podpisu mandátnej zmluvy, bola už bankou vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru podľa čl. 7 bodu 7.6. všeobecných obchodných podmienok. Správnosti tohto záveru zodpovedá aj záznam operácie banky v zostave prehľadu operácií (č. I. 88 - 31.08.2006 kód operácie 95820 Preklasifikovanie pohľadávky), predloženej žalobcom. V tejto súvislosti je potrebné tiež zdôrazniť, že právny predchodca žalobcu prostredníctvom mandátára ku dňu 15.09.2007 požadoval od žalovaného zaplataenie jeho dlhu vo výške 327.122,50 Sk (10.858,48 eur) bez úrokov z omeškania do 22.09.2007, čo by nemalo opodstatnenie bez predchádzajúcej predčasnej splatnosti úveru, keďže dohodnuté splatné mesačné anuitné splátky po 3.872,- Sk od splatnosti prvej splátky dňa 01.05.2005 do 15.09.2007 by v prípade predčasného nezosplatnenia úveru mohli predstavovať len splatnú sumu bez úrokov z omeškania vo výške 108.416 Sk (3.872,- Sk x 28 mesiacov), teda nie požadovanú splatnú

sumu 327.122,50 Sk. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval záver okresného súdu o momente predčasnej splatnosti úveru za plne súladný s výsledkami vykonaného dokazovania.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu v odvolaní, že okresný súd nevyzval žalobcu k zaujatiu stanoviska k listom, predloženým žalovaným, čím mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd musí konštatovať, že v prejednávanej príhode skutočne okresný súd nezaslal žalobcovi vyjadrenie žalovaného s prílohami, čo je možné považovať za procesnú vadu v konaní. Odvolací súd však túto procesnú vadu vzhľadom na okolnosti prípadu nepovažoval v materiálnom zmysle za takú, v dôsledku ktorej by bola žalovanému reálne odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nie každé procesné pochybenie súdu v konaní automaticky znamená odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že konanie pred súdom prvého stupňa a druhého je potrebné chápať ako celok. V prejednávanej príhode okresný súd nariadil pojednávanie vo veci, na ktoré predvolal riadne a včas aj žalobcu. Na pojednávaní, na ktoré sa žalobca nedostavil z vlastnej vôle, bolo vykonané dokazovanie, na ktorom sa žalobca mohol oboznámiť s obsahom vykonaných dôkazov, vrátane listín, predložených žalovaným a vyjadriť sa k nim. Žalobca pri náležitej opatrnosti vzhľadom na okolnosti prípadu tiež mohol predpokladať, že žalovaný môže na pojednávaní vzniesť námietku premlčania, dôvodnosť ktorej námietky premlčania sám žalobca akceptuje v dôvodoch odvolania vo vzťahu k splatným splátkam pred zosplatením úveru. Odvolací súd majúci na zreteli všeobecne uznávanú zásadu, podľa ktorej právo patrí bdelym, považuje za potrebné zdôrazniť, že podstatná časť konania pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. spočíva vo vykonávaní dôkazov práve na pojednávaní pred súdom, ktorého sa žalobca v prejednávanej príhode z vlastnej vôle nezúčastnil. Odvolací súd ďalej považuje za podstatné poukázať na to, že okresný súd vo svojom rozhodnutí vo veci podrobne uviedol aj argumentáciu žalovaného k veci a obsah ním predložených dôkazov. Preto žalobca po tom, čo sa nezúčastnil pojednávania, mal možnosť z doručeného rozsudku sa v celom rozsahu oboznámiť aj s obsahom písomností, ktoré mu neboli doručené a následne mal možnosť kvalifikovaným spôsobom na ne reagovať v odvolaní. Odvolací súd v rámci odvolacieho konania navyiac s vyjadrením žalovaného k odvolaniu doručil žalobcovi aj vyjadrenie žalovaného k návrhu na začatie konania s prílohami, teda vykonal to, čo mal vykonať okresný súd vo vzťahu k žalobcovi. Preto podľa názoru odvolacieho súdu v rámci celého tohto konania súdy konali tak, aby bola aj žalobcovi poskytnutá reálna možnosť na uplatnenie svojich práv v konaní, čo je účelom poskytnutia možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Keďže žalobca nad rámec vyššie uvedených dôvodov svojho odvolania pri nepochybnnej znalosti obsahu písomností žalovaného, neoboznámenie ktorých namietať zo strany okresného súdu, neuviedol žiadne ďalšie skutočnosti, neposkytol ďalšie dôkazy a nenavrhol doplniť dokazovanie ani po doručení vyjadrenia žalovaného s prílohami v rámci odvolacieho konania, odvolací súd dospel k záveru, že v tomto štádiu konania nie sú dané reálne dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku z dôvodu súdom zavineného odňatia možnosti žalobcovi konať pred súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p..

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je vecne správny. Preto potvrdil rozsudok okresného súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p.. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. ak účastník v lehote podľa ods. 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcu zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov

konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalovaný si v konaní uplatnil všeobecne právo náhradu trov a toto právo mu bolo po vyčíslení trov konania pred okresným súdom aj priznané v rozsudku okresného súdu. Pokiaľ ide o odvolacie konanie, žalovaný do dňa verejného vyhlásenia tohto rozsudku nevyčíslił trovy odvolacieho konania a neurobil tak ani v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozsudku. Keďže zo spisového materiálu okrem možných nevyčíslených trov právneho zastúpenia žalobcu v súvislosti s odvolacím konaním nevyplývajú žiadne iné trovy konania, odvolací súd v písomnom vyhotovení rozsudku nepriznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p. tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti písomného vyhotovenia tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné .